Sára urának nevezte Ábrahámot

Philip B. Payne · németre fordította: Hans-Jörg Ronsdorf · 2022. november · átdolgozva: 2026. október

Philip B. Payne rövid magyarázata az 1Pt 3-hoz a férfi és a nő házasságbeli viszonyáról, Twitter, 2022. november

Mit jelent az 1Pt 3,6-ban, hogy Sára „urának" nevezte a férjét, és hogy példakép azoknak a keresztény asszonyoknak, akikhez Péter szól? Utal ez a házasságban a férj főségére és tekintélyére? Nem utal rá.

> ***1 Hasonlóképpen ti, asszonyok, rendeljétek alá magatokat a saját férjeteknek, hogy ha némelyek nem engedelmeskednek is az Igének, az asszonyok életmódja által szó nélkül megnyerhetők legyenek, 2 amikor látják félelemben tiszta életmódotokat; 3 ékességetek ne a külső legyen: a haj befonása, aranyékszerek felrakása vagy ruhák felöltése, 4 hanem a szív elrejtett embere a szelíd és csendes lélek el nem múló ékességében, amely Isten előtt igen drága. 5 Mert így ékesítették fel magukat egykor a szent asszonyok is, akik Istenben reménykedtek, és alárendelték magukat a saját férjüknek: 6 ahogyan Sára engedelmeskedett Ábrahámnak, és urának nevezte őt; az ő gyermekei lettetek, ha jót cselekszetek, és semmiféle rettegéstől nem féltek.***

Péternek Sárára való utalása itt igazán érdekes, mert a Szentírásban csak egyetlen hely van, ahol Sára Ábrahámot urának nevezi, és ez akkor van, amikor nevet az isteni látogatók próféciáján, hogy fia lesz:

„Sára nevetett, miközben ezt gondolta: »Ha már elhasználódtam, és az uram is öreg, lesz-e még részem ebben a gyönyörűségben?«" (1Móz 18,12). Első pillantásra ez különös szöveg ahhoz, hogy Péter követendő példaként hozza fel nekünk.

Néhányan felvetették, hogy Péter nem Mózes első könyvére utal, hanem az „Ábrahám testamentuma" című könyvre. Nemrég foglalkoztam ezzel a gondolattal. Kétségesnek tartom, hogy Péter hozzáférhetett Ábrahám testamentumához; valószínűleg csak az első vagy a második században keletkezett. Ráadásul az „uram, Ábrahám" megszólítás egyik előfordulása sem áll olyan engedelmességi összefüggésben, amely megmagyarázná Péter utalását. Ezért úgy gondolom, hogy a válaszunkat az 1Móz 18-ban kell megtalálnunk. Előbb azonban egy fontos összefüggés Péter első leveléből!

Péter olyan keresztény feleségeknek ad tanácsot, akik nem keresztény férjjel élnek házasságban, a keresztények számára nagy nehézségek és szenvedések idején. Péter sok lehetőséget említett arra, hogyan éljenek a keresztények egy ellenséges világ fennálló társadalmi struktúráiban.

(Ez nem jelenti azt, hogy mindezeket a társadalmi struktúrákat helyesli!) ***Amikor a házassághoz ér, a feleségek alárendelődésére adott indoklása nem az, hogy a nők alacsonyabb rendűek vagy alárendeltek volnának, vagy más szerepük volna.***

Egy olyan világban, ahol a nőknek nem volt lehetőségük egyszerűen elmenni, és ahol a férj megparancsolhatta a feleségének, hogy tagadja meg Krisztust, a nők csendes Krisztus melletti bizonyságtételükkel nyerhették meg pogány férjüket. Mi köze tehát ehhez az 1Móz 18-nak? Amikor Sára gyönyörűségről vagy vágyról beszél, a férjével való szexuális kapcsolatra gondol, amely a gyermekáldás öröméhez vezethet. Mivel Sára teherbe esett Izsákkal, egyértelműen részt vett Ábrahámmal ebben a folyamatban, és engedelmeskedett a próféciának.

Ez arra utal, hogy Péter megnyugtatja azokat a keresztény feleségeket, akik ebben a kultúrában félhetnek attól, hogy pogány férjüktől gyermekük szülessen: nem kell ettől félniük. Ez Pálra emlékeztet

az 1Kor 7,14-ben: „Különben gyermekeitek tisztátalanok volnának, így pedig szentek."

Sem Péter első levele, sem Ábrahám és Sára története nem alkalmas arra, hogy egy hierarchikus házasság normáját megalapozza. Péter lelkigondozói tanácsot ad keresztény asszonyoknak egy nehéz helyzetben (és – ahogyan meg kell állapítanunk – egy olyan kultúrában, amely nem adott nekik választási lehetőséget).

A 7. versben Péter olyan keresztény férjekhez fordul, akik keresztény feleséggel élnek házasságban, és először beszél kifejezetten keresztény házasságról.

Valóban! A Bibliában azt mondják Ábrahámnak, hogy engedelmeskedjék Sárának, de soha nem fordítva. A Septuaginta Ábrahámnak Sára iránti engedelmességére az 1Móz 16,2-ben ugyanazt a szót használja, mint az 1Pt 3,6 Sára engedelmességére.

> ***2 És Szárai ezt mondta Abrámnak: Íme, az Úr bezárta méhemet, hogy ne szüljek; menj be hát szolgálómhoz, talán általa felépülök. És Abrám engedelmeskedett Szárai szavának.***

Az 1Pt 3,7-ben Péter keresztény feleségű keresztény férjekhez fordul, ***és felszólítja őket, hogy rendeljék alá magukat a feleségüknek.*** Fontos, hogy ebben a versben nincs főige. A fordítások ezt különféleképpen kezelték.

> ***7 Ti férfiak hasonlóképpen, éljetek együtt velük ismeret szerint, mint gyöngébb edénnyel, a női-vel, tisztességet adva nekik, mint akik az élet kegyelmének örököstársai is, hogy imádságaitok ne akadályoztassanak.***

Némelyek a „kata gnōsin" elöljárós határozót még úgy is fordították, mintha ige volna, például „legyetek figyelmesek". A „kata gnōsin" nem ige. És nem azt jelenti, hogy „legyetek figyelmesek".

Péter ezt írja: „Ti férfiak, hasonlóképpen…" Ez a „hasonlóképpen" (homoiōs) főige nélkül azt mondja nekünk, hogy a mondat úgyszólván kölcsönvesz egy igét. Olyasmit követel, ami párhuzamos az előző parancsokkal.

A három előző szakasz mindegyike azzal a paranccsal kezdődik, hogy „rendeljétek alá magatokat", és ugyanazt az igét használja: „hypotassō". Az egyetlen parancs, amelyet az összefüggés kínál, az, hogy „rendeljétek alá magatokat", és az ismételt „rendeljétek alá magatokat" tökéletesen illik a 3,7-hez.

A szoros párhuzam a „hasonlóképpen [homoiōs] férjüknek alárendelődő asszonyok" és a „hasonlóképpen [homoiōs] alárendelődő férfiak" között természetesen ezt foglalja magában: „férfiak, akik hasonlóképpen alárendelődnek [a feleségüknek]".

De mi a helyzet azzal a ténnyel, hogy az asszony a „gyöngébb edény"? Ez több dolgot is jelenthet:

Először is a nők átlagosan testileg gyöngébbek, mint a férfiak. A férjek ne használják ki ezt az erőfölényüket a maguk javára, hanem bánjanak velük tapintattal és tisztelettel.

Másodszor utalhat arra is, hogy abban a kultúrában a nő társadalmi helyzete gyöngébb volt, és ez sebezhetőbbé tette. Péter utasítása, hogy „tiszteljék őket", azt a görög szót használja, amely a társadalmi státuszt fejezi ki.

Hogy aláhúzza az alárendelődésre és tiszteletadásra szóló parancs komolyságát, Péter még hozzáteszi: „hogy semmi se akadályozza imádságaitokat." A kölcsönösség a házasságban fontos Isten számára.

Péter elképzelése a jellegzetesen keresztény házasságról a kölcsönösségé (mutualitásé), amelyben a házastársak szeretik, tisztelik egymást, és alárendelik magukat egymásnak, kölcsönösen elismerik egymást örököstársként, és kölcsönösen építik egymást a hitben.

Németre fordította: Hans-Jörg Ronsdorf, Augsburg, 2022. november 8.